

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 15 MEI 2008

inzake

**het voorontwerp van ordonnantie betreffende milieuaansprakelijkheid
met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE BETREFFENDE MILIEUAANSPRAKELIJKHEID MET BETREKKING TOT HET VOORKOMEN EN HERSTELLEN VAN MILIEUSCHADE

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 15 mei 2008

Aanhangigmaking

Op 11 april 2008 heeft Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanwege de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor Leefmilieu en Energie een adviesaanvraag ontvangen inzake het voorontwerp van ordonnantie betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade.

Na onderzoek door zijn Commissie Leefmilieu tijdens haar zitting van 25 april 2008, formuleert de Economische en Sociale Raad het volgend advies.

Algemene beschouwingen

De representatieve werknemersorganisaties verheugen zich over de omzetting van de Europese richtlijn betreffende milieuaansprakelijkheid in Brussels recht. In dit opzicht keuren ze de concretisering van het beginsel «vervuiler-betalen» in het Brussels Gewest goed, alsook het voorkomen en zondig het herstellen van de schade aan het milieu door de exploitanten in het kader van hun economische activiteiten.

Om zoveel mogelijk wetgevende verschillen tussen de Gewesten te vermijden, wat voor de ondernemingen een bron van rechtsonzekerheid vormt, beveelt **de Raad** aan om ter zake een samenwerking tussen de Gewesten tot stand te brengen. Dit overleg zou zich in een samenwerkingsakkoord kunnen vertalen.

Met het oog op een getrouwe omzetting van de richtlijn 2004/35/EG dringen **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** erop aan dat de Regering zich naar het Europees voorschrift zou richten, zonder de voorziening ervan te verzwaren.

Bijzondere beschouwingen

Artikel 4 en Bijlage III

De Raad dringt erop aan dat het toepassingsveld conform het toepassingsveld van de Europese richtlijn 2004/35/EG zou zijn, zoals dit in het Waals en Vlaams Gewest het geval is. Er zijn meerdere redenen voor dit verzoek. In zijn huidige versie zou het toepassingsveld van de ordonnantie, dat ruimer is dan de richtlijn, met name voor wat de ontwerpen van bijlage betreft, voor de ondernemingen bijkomende ongerechtvaardigde kosten inhouden (vorming van financiële waarborgen, duurdere verzekeringspolissen, ...), gezien deze uitbreiding van het toepassingsveld ondernemingen van hoofdzakelijk kleine omvang zou beogen, waarvan

men vermoedt dat ze geen enkel gevaar op milieuschade inhouden. Vervolgens, zoals de impactstudie van het Vlaams Gewest dit aantoon¹, zal een uitgebreid toepassingsveld dit veld moeilijk identificeerbaar en minder begrijpelijk maken, wat de rechtszekerheid van de ondernemingen zeker zal schaden. Tot slot is **de economische wereld** ervan overtuigd dat de in Brussel gevestigde ondernemingen zich ongetwijfeld in een ongunstige concurrentiepositie zullen bevinden ten opzichte van hun commerciële partners die in de andere twee Gewesten of in andere Lidstaten zijn gevestigd.

Om deze negatieve effecten te voorkomen, die trouwens in tegenspraak met het Gewestelijk Ontwikkelingsplan² en het Contract voor Economie en Tewerkstelling³ zouden zijn, verzoekt **de Raad** de Minister om enerzijds punt 1a) te vervangen door een eenvoudige verwijzing naar de bijlage bij het Koninklijk Besluit van 11 oktober 2007, die de bijlage bij de IPPC-richtlijn herneemt, en om anderzijds punt 1b) te schrappen.

Artikel 7 § 6

De Raad vindt het BIM de meest geschikte instantie om de functie van bevoegde instantie te vervullen.

De Raad wijst erop dat het toevoegen van een zin in dit artikel inhoudt dat men de memorie van toelichting, alsook de commentaar bij de artikels in overeenstemming moet brengen.

Artikel 11

Gelet op de specificiteit van de structuur van de Brusselse ondernemingen (meerderheid van kleine ondernemingen en vermenging van deze ondernemingen in de stadsomgeving), menen **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** dat het evenredigheidsbeginsel boven het solidariteitsbeginsel te verkiezen is.

Dit beginsel houdt in dat een exploitant de verantwoordelijk zou moeten opnemen voor zijn eigen bijdrage tot de schade. Dientengevolge moet hij het recht hebben om de omvang van zijn eigen verantwoordelijkheid op elke mogelijke manier aan te tonen. De verantwoordelijkheid van de gebruiker mag men niet kunnen uitsluiten, omdat dit immers tegen het beginsel van de vervuiler-betaler zou ingaan. Het solidariteitsbeginsel mag bovendien geen belemmering voor de verzekerbaarheid vormen, door het ondernemingsrisico in een moeilijk in te schatten mate te vergroten. Deze beschouwing is bijzonder relevant voor de kleine en middelgrote ondernemingen.

De representatieve werknemersorganisaties steunen van hun kant het voorstel van de Minister om een beroep te doen op het solidariteitsbeginsel, dat in de andere twee Gewesten al van kracht is. Overeenkomstig het beginsel « vervuiler-betaler », dat de Europese richtlijn heeft ingevoerd, menen ze dat het solidariteitsbeginsel het toelaat om te vermijden dat de kosten van de schade veroorzaakt door eventueel insolvabele exploitanten op de gemeenschap worden afgewenteld.

---

¹ *Ontwerp van decreet tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel "milieuschade", tot omzetting van de Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, REGULERINGSIMPACTANALYSE, stuk 1252 (2006-2007), blz. 221-239*

² dat voorziet om een « Dynamiek te verlenen aan de Brusselse economie door een gunstig bedrijfsklimaat tot stand te brengen » (prioriteit 2), door met name de administratieve procedures en lasten te vereenvoudigen.

³ dat van Brussel een « gastvrije stad voor zelfstandigen en ondernemingen » wil maken.

Bovendien meent **de Raad** dat men de bepalingen houdende organisatie van de rechtshandelingen, die ernaar streven om het aandeel van de aansprakelijkheid van elke exploitant (subjectieve of objectieve aansprakelijkheid) te laten erkennen, zou moeten verduidelijken.

Artikel 13

De Raad verheugt zich erover dat de uitzonderingen (« permit defence » en « state of the art defence »), die de Richtlijn 2004/35/EG voorziet en die het toelaten om de rechtszekerheid te versterken maar ook om het beroep op de best beschikbare technologieën te stimuleren, in het voorontwerp werden opgenomen. Bovendien wijst de Raad erop dat deze bepalingen terug te vinden zijn in de wetgevende voorzieningen van de andere Gewesten, wat aan het hierboven herhaalde streven naar intergewestelijke samenhang beantwoordt. Bovendien zijn **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** van oordeel dat deze twee vrijstellingen de aantrekkingskracht van de milieuvergunning en het naleven van de bepalingen door de houders ervan kunnen versterken.

De Raad wijst de Regering op een foutieve nummering in het voorontwerp van ordonnantie. Dit artikel bevat immers twee § 4.

De Raad wijst erop dat het toevoegen van een paragraaf in dit artikel inhoudt dat men de memorie van toelichting, alsook de commentaar bij de artikels in overeenstemming moet brengen. Bovendien wijst hij de Regering op het feit dat de nummering van deze documenten ook dientengevolge moet worden aangepast (de vroegere § 2 wordt § 3, de vroegere § 3 wordt § 4 en § 4 wordt § 5).

Artikel 15

De Raad dringt erop aan om de beroepsprocedure ten behoeve van de exploitanten in de ordonnantie, dan wel in een uitvoeringsbesluit op te nemen. Hij wijst erop dat in het tegengesteld geval de exploitanten, die een beroep willen aantekenen alvorens dit door het besluit wordt georganiseerd, zich ertoe verplicht zouden zien om een lange, zware en dure procedure vóór de Raad van State in te leiden.

Artikels 18 en 20

Hoewel het om het klassieke stelsel van sancties gaat voor de teksten die milieumaatregelen opleggen, betreft **de Raad** het gebruik ervan in het kader van de milieuaansprakelijkheid.

De Raad vraagt om in de ordonnantie duidelijk te vermelden dat strafrechtelijke sancties in geen geval met administratieve sancties kunnen worden samengevoegd.

De Raad vestigt de aandacht van de Regering op het feit dat de wijziging van artikel 19 (datum van inwerkingtreding van de ordonnantie) de wijziging van de commentaar bij dit artikel inhoudt.

Bijlage III

De Raad herhaalt de opmerkingen, die hij aangaande Bijlage III onder artikel 4 heeft geformuleerd.